

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
Im. gen. broni K. Swierczewskiego

KATEDRA TAKTYKI TYŁÓW.

T A J N E

Egz. Nr

ppłk. WOJTOWICZ

**ZASADY ORGANIZACJI I PRACY TYŁÓW
DYWIZJI PIECHOTY W NATARCIU
Z FORSOWANIEM DUŻEJ PRZESZKODY WODNEJ**

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
Im. gen. broni K. Swierczewskiego
BIBLIOTEKA TAJNA
F08432

WYDZIAŁ...
KATEDRA...
Im. gen. broni K. Swierczewskiego

nr 07394

12464

REMBERTÓW

SIEREJEN

1955

rew. Prot nr. 12357. Pa.

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO

Im. gen. br. K. Świerczewskiego

=====

KATEDRA TAKTYKI TYŁÓW

T A J N E

Epz.Nr... 149

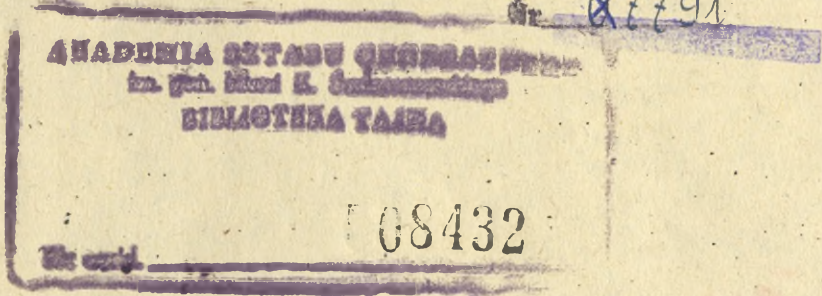

ZASADY ORGANIZACJI I PRACY TYŁÓW DYWIZJI PIECHOTY
W NATARCIE Z FORSOWANIEM DUŻEJ PRZESZKODY WODNEJ.

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
Im. gen. br. K. Świerczewskiego

Dział

Nr. 87791

=====

REMBERTÓW

SIERPIEN

1955 R.

Temat: Zasady organizacji i pracy tyków Dywizji Piechoty w natarciu z forsowaniem dużej przeszkody wodnej".

Cel: Zapoznać słuchaczy z zasadami organizacji i pracy tyków Dywizji Piechoty w natarciu z forsowaniem dużej przeszkody wodnej.

Metoda: Wykład.

Czas: 2 godziny szkolne.

Treść: I. Zadania tyków Dywizji Piechoty w natarciu z planowym przygotowaniem forsowania dużej przeszkody wodnej.

1. W okresie przygotowawczym do forsowania.
2. W toku forsowania i prowadzenia natarcia.

II. Organizacja tyków Dywizji Piechoty i ich przeprawa przez przeszkodę wodną.

1. Pas tyków Dywizji Piechoty
2. Drogi dowozu i ewakuacji.
3. Ugrupowanie tyków i ich rozmieszczenie na odcinku forsowania.
4. Przeprawa tyków.

III. Praca tyków Dywizji Piechoty.

1. Zabezpieczenie materiałowe
2. Zabezpieczenie techniczne
3. Zabezpieczenie medyczne

IV. Dowodzenie tykami Dywizji Piechoty w natarciu z planowym przygotowaniem forsowania dużej przeszkody wodnej.

1. W okresie przygotowawczym do forsowania.
2. W toku forsowania i prowadzenia natarcia.

I. Zadania tyłów Dywizji Piechoty w natarciu z planowym

przygotowaniem forsowania dużej przeszkody wodnej.

Forsowanie rzek, stawia przed tyłami bardzo poważne zadania, a zakres prac nad zabezpieczeniem materiałowym, technicznym i medycznym jest znacznie większy niż w innych warunkach natarcia. Zakres tych prac szczególnie wzrośnie w pierwszym okresie walk o zdobycie i rozszerzenie przyczółka. Duże nasycenie wojsk technicznymi środkami walki, wysokie tempo natarcia po zdobyciu przyczółka, manewr na polu walki i krótki stosunkowo okres przygotowawczy stawia przed tyłami znacznie trudniejsze zadania. Zadania te zależą od sposobu forsowania, od zadań bojowych oraz od roli i miejsca dywizji piechoty w natarciu z forsowaniem przeszkody wodnej korpusu armijnego. Zasadniczymi zadaniami tyłów DP w natarciu z forsowaniem dużej przeszkody wodnej są:

1. W okresie przygotowawczym do forsowania.

- nagromadzenie i należyte urzutowanie na własnym brzegu zapasów materiałowych, potrzebnych na zabezpieczenie forsowania i uchwycenie przyczółka na głębokość głównego pasa obrony npla,
- wyposażenie czołowej i pierwszej fali w taką ilość środków materiałowych, która zapewniłaby im możliwość prowadzenia walki na przyczółku bez dowozu przez określony czas zapotrzebowania przede wszystkim amunicji,
- wykorzystanie etatowych, względnie miejscowych/podręcznych/ środków przepławowych dla zorganizowania dowozu i ewakuacji przez przeszkodę wodną,
- utrzymanie i regulacja ruchu na drogach dowozu i ewakuacji, na drogach dojazdowych do rejonów rozmieszczenia tyłów,
- przygotowanie tyłów do pracy w warunkach stosowania broni atomowej oraz do likwidacji skutków uderzeń atomowych npla.

2. W toku forsowania i prowadzenia natarcia.

- uzupełnienie we właściwym czasie środków materiałowych pułkiem walczącym na przyczółku, a w związku z tym zabezpieczenie zorganizowanego dowozu poprzez przeszkodę wodną,
- organizowanie pomocy medycznej na przyczółku i przeprawach, ewakuacja rannych i porażonych z przeciwległego brzegu poprzez punkty przepraw medycznych przy jednoczesnym szerokim wykorzystaniu powracających środków przeprawowych,
- organizowanie pomocy technicznej na przeprawach i przyczółku oraz ewakuacja uszkodzonej techniki bojowej,
- - przeprawa we właściwym czasie poprzez przeszkodę wodną i przemieszczenie na przyczółku oddziałów, pododdziałów i urządzeń tyłowych,
- zabezpieczenie w siły i środki medyczne oraz w środki dezaktywacyjne, niezbędne dla zabiegów sanitarnych i dezaktywacji wojsk stopniowo luzowanych z rejonów skażonych,

II. Organizacja tyłów Dywizji Piechoty i ich przeprawa przez

przeszkodę wodną.

1. Pas tyłów Dywizji Piechoty.

schowek
W okresie przygotowawczym do forsowania, Dywizja Piechoty działająca w pierwszym rzucie ugrupowania bojowego KA otrzymuje własny pas tyłów o głębokości 40-45 km licząc od własnego brzegu przeszkody wodnej.

Pas tyłów Dywizji Piechoty wyznacza:

- granicę tylną - dowódca armii na wniosek szefa tyłów
- boczne linie rozgraniczenia - dowódca korpusu armijnego.

Szerokość pasa tyłów Dywizji Piechoty w zasadzie odpowiada szerokości pasa natarcia (tj. do 6 km.)

Głębokość pasa tyłów Dywizji Piechoty uwarunkowana jest przede wszystkim możliwością prawidłowego ugrupowania tyłów stosownie do ugrupowania bojowego Dywizji Piechoty.

Ugrupowanie tyłów nie może w żadnym wypadku krępować manewru wojsk, winno zapewnić należyte rozśrodkowane rozmieszczenie oddziałów, pododdziałów i urządzeń tyłowych oraz winno być takim ażeby tyły mogły w pełni i w terenie wykonać zadania pod względem materiałowego, technicznego i medycznego zabezpieczenia natarcia DP z forsowaniem przeszkody wodnej. Pułki DP w natarciu z forsowaniem przeszkody wodnej /tak jak w każdym natarciu/ nie otrzymują samodzielnych rejonów tyłowych. Swoje pododdziały i urządzenia tyłowe rozmieszczają w wyznaczonych im przez dowódcę dywizji rejonach.

2. Drogi dowozu i ewakuacji.

W pasie tyłów dywizji wyznacza się co najmniej jedną drogę dowozu ewakuacji dywizji oraz jedną drogę zapasową. Dywizyjna droga dowozu i ewakuacji winna być doprowadzona w okresie przygotowawczym do rejonów planowanych przepraw mostowych. Na dywizyjną drogę dowozu i ewakuacji wyznacza się przede wszystkim / w miarę możliwości / drogę o twardej nawierzchni jako najbardziej odpowiednią dla eksploatacji oraz najłatwiejszą do dezaktywacji. Przy drogach dowozu i ewakuacji gromadzi się zapasy środków materiałowych potrzebnych dla remontu i odbudowy uszkodzonych względnie zniszczonych odcinków dróg oraz dla dezaktywacji skażonych odcinków / ziemię, piasek, podkłady drewniane, wodę itp/. Za przygotowanie dróg dowozu i ewakuacji dywizji, ich remont i odbudowę odpowiada szef saperów korpusu i dywizji. W pułkach pierwszego rzutu ugrupowania bojowego DP wyznaczają dowódcy tych pułków w swoich rozkazach tyłowych jedną drogę dowozu i ewakuacji, oraz w miarę możliwości drogi zapasowe. Wyznaczenie, względnie sposób wykorzystania dróg dowozu i ewakuacji dla pułku piechoty drugiego rzutu i innych oddziałów DP określa w swoim rozkazie tyłowym dowódca DP. W toku natarcia na przyczółku wykorzystuje się przede wszystkim marszrutę wojskową, przystosowując je do potrzeb eksploatacji przez tyły pułków i dywizji.

3. Ugrupowanie tyłów i ich rozmieszczenie na odcinku forsowania.

W natarciu z forsowaniem przeszkody wodnej istnieje możliwość oderwania się tyłów od wojsk. Dlatego też w miarę możliwości staramy się roznieść bliżej frontu pododdziały, oddziały i urządzenia tykowe ażeby umożliwić im jak naj-
szybsze przybycie do przemyany. Jednakże przybliżenie pod-
oddziałów, oddziałów i urządzeń tykowych możliwym jest o tyle
o ile pozwalają na to takie czynniki jak: ugrupowanie
bojowe dywizji i korpusu armijnego, rozśrodkowane rozmiesz-
czenie tyłów, oraz urzutowanie urządzeń tykowych, odpowia-
dające kolejności zaspokojenia potrzeb walki i specyfice
pracy tyłów.

Ugrupowanie tyłów musi być dostosowane do ugrupowania
bojowego dywizji.

Tym warunkom odpowiada następujące rozmieszczenie tyłów:

- batalionowe pododdziały tykowe / medyczne, armijne i
gospodarcze /- za ugrupowaniem bojowym batalionów.
- pułkowe punkty medyczne - bezpośrednio za drugim rzutem
pułków,
- pozostałe tykowe pododdziały pułków pierwszego rzutu
dywizji, dywizyjny punkt medyczny oraz część dywizyjnych
środków remontowych - ziędy ugrupowaniem bojowym dywizji
pierwszego i dywizji drugiego rzutu korpusu,
- wszystkie pozostałe tykowe pododdziały, oddziały i urzą-
dzenia dywizji za ugrupowaniem bojowym drugiego rzutu
korpusu,
- tyły pułku i pułku piechoty drugiego rzutu KA rozmieszcza-
ją się za tyłami pułków piechoty pierwszego rzutu
- tyły pułku artylerii lekkiej - PPM - do 4 km, przy tym
należy zaznaczyć, że im dalej od linii frontu znajdują
się stanowiska ogniowe baterii, tym bliżej do nich
rozmieszcza się punkty medyczne, pozwala to na sprawniej-
sze organizowanie zabezpieczenia medycznego pododdziałów
artylerii przy zmianie przez nie stanowisk ogniowych,
- pozostałe urządzenia tykowe - do 8 km i dalej, zwykle
rozszczone one będą za tyłami pułków piechoty pierwszego
rzutu,

Pododdziały, oddziały i urządzenia tyłowe wprowadza się w zasadzie w rejonny uprzednio już przygotowane w ślad za ich bojowymi pododdziałami, oddziałami.

Pododdziały i urządzenia tyłowe batalionów i pułków oraz dywizyjny punkt medyczny w zasadzie nie rozwijają się w celu utrzymania gotowości do ruchu na przeprawę.

Przy organizacji tyłów na odcinku forsowania z punktu widzenia obrony przeciwatomowej należy dążyć do:

- rozróżnionego rozmieszczenia tyłów
- należyte wykorzystanie naturalnych zasłon terenowych, oraz ukryć i urządzeń ziemnych pozostawionych przez wojska,
- rozbudowę najkonieczniejszych urządzeń inżynierskich dla tyłów, przede wszystkim schronów lub innych ukryć dla stanu osobowego,

Szczególne uwagę zwraca się na ścisłe przestrzeganie maskowania i ochrony przeciwpożarowej. Dla pełnego rozróżnienia tyłów potrzeba:

- dla składów pułku do 4 - 6 km²
- dla składów dywizji średnio rozmieszczenia tyłów około 16 km²

Przy inżynierskim urządzeniu rejonów rozmieszczenia tyłów położeniu wyjściowym do forsowania w pierwszej kolejności urządza się ukrycia dla składu osobowego, dla punktów medycznych, tyłowych punktów dowodzenia, oraz w miarę posiadanych sił i środków oraz czasu ukrycia, dla części środków materiałowych, transportu. W dalszej kolejności przygotowuje się najprostrze ukrycia w rejonach zapasowych. Zakres, kolejność tych prac określa dowódca. Inżynierskie przedsięwzięcia w zakresie obrony przeciwatomowej tyłów urzeczywistnia się siłami i środkami przydzielonymi do dyspozycji szefa tyłów przez dowódcę oraz siłami pododdziałów oddziałów i urządzeń tyłowych.

Orientacyjnie możemy przyjąć że zakres prac inżynierskich przy rozbudowie rejonów rozmieszczenia tyłów może się zmniejszyć do 50% przez należyte wykorzystanie naturalnych ukryć terenowych oraz urządzeń pozostawionych przez własne wojska i nieprzyjacielskie.

Z pozostałych 50% prac - 25% prostych prac inżynierskich mogą wykonać tyły własnymi siłami i środkami, oraz 25% prac inżynierskich przypadnie na siły, środki przydzielone przez dowódcę dla tyłów.

W toku natarcia przede wszystkim wykorzystuje wszelkie urządzenia inżynierskie ziemne pozostawione przez wojska własne i nieprzyjaciela, oraz wykonuje się najprostsze ukrycia / transeje, szczeliny / przede wszystkim dla stanu osobowego,

4. Przeprowadzenie tyłów.

Sposób i tempo przeprowadzenia tyłów przez przeszkodę wodną zależą od:

- roli i miejsca dywizji w natarciu korpusu armijnego,
- zadań, jakie wykonują poszczególne oddziały dywizji,
- pojemności przyczółka,
- sytuacji bojowej na przyczółku i sposobu przeciwdziałania nieprzyjaciela / kontrataki, uderzenia atnowe /
- rodzaju przeprowadzenia i ilości środków przeprowadzających.

Z punktu widzenia możliwości pracy tyłów i zabezpieczenia jej ciągłości, należy szczególną uwagę zwrócić na konieczność posuwania tyłów za właściwymi rzutami bojowymi swych przeprowadzających się oddziałów, ażeby nie dopuścić do zbyt dużego ich oderwania się, co mogłoby spowodować przerwę w ciągłości zabezpieczenia materiałowego, technicznego i medycznego.

Sposób i kolejność przeprowadzenia tyłów określone są w tabeli przeprowadzenia, opracowanej przez sztab dywizji i zatwierdzonej przez dowódcę dywizji, wyciągi z tej tabeli dołącza się do rozkazu tyłowego.

Zwykle przeprowadzenie odbywa się w sposób następujący:

Tyły batalionów pułków pierwszego rzutu przeprowadza się w ślad za ich batalionami na środkach desantowych pułku i promowych lekkich / z parku SD /

- wtedy, kiedy głębokość przyczółków wynosi - 1-2 km
- z tym że BPZ mogą być przeprowadzone później /.

Tyły pułków pierwszego rzutu przeprowadza się w sposób następują-

cy:

To nam ogólnie obrazuje schemat - przypominajcie to na przygotowaniu

- pułkowe punkty medyczne, pułkowe punkty amunicyjna i część środków remontowych przeprowadza się po opanowaniu przez pułki przyczółków na głębokość 3-4 km na środkach promowych lekkich / z parku SD/;
- pozostałe urządzenia tylowe /PPG - składy /pułków przeprowadza się po opanowaniu przez nie przyczółków na głębokość 10-12 km/, a więc po wykonaniu przez dywizję zadania bliższego/. Ale w tym wypadku
- przeprawa składów pułków /PPG/ możliwa jest tylko przezprawami promowymi, na co potrzeba znacznej ilości czasu. Z punktu widzenia płynności przeprawy, lepiej byłoby składy pułków /PPG/ przezprawać przezprawą mostową, ale w tym czasie przezprawa mostowa zajęta będzie przez przezprawę wojsk/ drugiego rzutu KA/. Z tych względów przezprawa po moście składów pułków /PPG/ może dopiero zacząć się około G+10 lub G+11 tzn. kiedy korpus opanowuje przyczółek o głębokości 20-25 km.

Tyły dywizji piechoty przezprawa się na środkach promowych względnie przezprawą mostową z tym, że:

- dywizyjny punkt medyczny przezprawa się na środkach promowych lekkich / z parku SD/ oraz część dywizyjnych samochodów z amunicją przezprawa się na środkach promowych lekkich / z parku SD/ i desantowych/ z parku PPG/ po wykonaniu przez dywizję ich bliższego zadania, a więc po opanowaniu przez nie przyczółka na głębokość 10-12 km, - pozostałe urządzenia tylowe /PPZ/ dywizji przezprawa się przezprawą mostową po wykonaniu przez korpus swojego zadania, a więc po opanowaniu i rozmieszczeniu przyczółka na głębokość 20-25 km, ale po przezprawie dywizji drugiego rzutu korpusu.

Przy organizowaniu przeprawy tyłów należy szczególną uwagę zwrócić na terminowe podsumowanie pododdziałów, oddziałów i urządzeń tyłowych na przeprawę, gdyż nie przybycie na czas może spowodować odsunięcie przeprawy tyłów na dalszy plan, co z kolei doprowadzić może do znacznego oderwania się tyłów od swoich oddziałów.

Przoprowadzonym pododdziałom, oddziałom i urządzeniom tyłowym wyznacza się miejsca zbiórki na przyczółku, skąd skierowuje się je na odpowiednie marszruty w ślad za swoimi pododdziałami, oddziałami względnie do rejonów rozmieszczenia. Rejony te winny znajdować się najmniej 1,5 - 2 km od przeprawy, ażeby nie narażać tyłów na straty. Rejony rozmieszczenia tyłów winny być uprzednio rozpoznane, wykorzystane i przystosowane dla potrzeb pracy urządzeń tyłowych: naturalne ukrycia terenowe, urządzenia inżynieryjne pozostawione przez wojska nieprzyjaciela.

Rozwijanie pododdziałów, oddziałów i urządzeń tyłowych na przyczółku dokonuje się tylko w wypadkach koniecznych dla terminowego wykonania zabezpieczenia medycznego, materiałowego lub technicznego, mogą one rozwijać się częściowo lub całkowicie w zależności od konkretnych potrzeb i to na rozkaz dowódcy.

Właściwa organizacja tyłów ma na celu stworzenie odpowiednich warunków dla pracy nad zabezpieczeniem materiałowym, technicznym i medycznym natarcia dywizji piechoty.

III. Praca tyłów Dywizji Piechoty.

W natarciu dywizji piechoty z planowym przygotowaniem forsowania przeszkody wodnej dużego znaczenia nabiera zabezpieczenie materiałowe. Na czoło potrzeb w zakresie zasadniczych rodzajów zaopatrzenia wysuwają się potrzeby amunicji, której zużycie jak i tonaż są największe.

Duże zużycie amunicji artyleryjskiej następuje w okresie artyleryjskiego przygotowania forsowania i ataku oraz wsparcia ataku, w tym ostatnim wypadku zużycie zależne jest od charakteru przygotowania terenowego.

Poza tym należy uwzględnić stosunkowo duże zużycie amunicji przeciwlotniczej na odcinku forsowania, zwiększone zużycie amunicji do broni maszynowej w początkowym okresie forsowania, oraz zwiększone zużycie amunicji do dział pancernych tak w okresie prowadzenia ognia w własnego brzożu, jak na przyczółku w okresie odpierania kontrataków.

W zakresie innych potrzeb należy się liczyć:

- ze zwiększonym zużyciem materiałów pędnych i smarów na skutek prowadzenia natarcia w wysokiej tempie, mechanizacji robót inżynierskich na odcinku forsowania, oraz dużego zużycia rps przez motorowe środki przeprawowe,
- z dużymi potrzebami środków inżynierskich dla urządzenia przepy, oraz dla wykonania schronów i ukryć przeciw atomowych,
- ze zwiększonymi potrzebami umundurowania dla zabezpieczenia punktów kąpielowe - dezaktywacyjnych oraz pokrycia strat w czasie forsowania.
- z potrzebami środków dezaktywacyjnych takich jak mydła, nafta, szrąty i inne,
- w niektórych wypadkach z dużymi potrzebami wody dla fizjologicznych potrzeb ludzi, dla celów technicznych i dezaktywacji oraz zabiegów sanitarnych w związku z niedostateczną ilością źródeł wody w danym rejonie, względnie skrzyżowaniem ich przez npla.

Orientacyjnie możemy przyjąć, że średnie dzienne zużycie może wynosić:

- a/ amunicji artyleryjskiej i moździerzy około 2,7 jo,
 - z tego 1-1,2 jo na artyleryjskie przygotowanie, 1,0-0,8 jo na wsparcie ataku oraz około 0,7 jo na walkę w głębi,
- amunicji przeciwlotniczej do 1,0 / w okresie przygotowawczym po 0,5 jo - dziennie/
- pozostałej amunicji do 1 jo.
- b/ materiałów pędnych i smarów:
 - w okresie przygotowawczym:
 - benzyny samochodowej - średnio 0,2 jn dziennie / z tym, że dla samochodów transportowych 0,5 jn dziennie/
 - oleju napędowego dla pojazdów bojowych tylko na ten okres w którym dokonuje się przegrupowanie, 0,2-0,3 jn
 - w toku natarcia:
 - benzyny samochodowej - średnio 0,3 jn dziennie,
 - oleju napędowego - średnio do 0,5 jn dziennie

W okresie przygotowawczym do natarcia należy zgromadzić zapasy środków materiałowych, zwracając szczególną uwagę na nagromadzenie amunicji oraz materiałów inżynierskich.

Zwiększa się w tym okresie zapasy materiałowe w pododdziałach
fal osłonowych i pierwszej.

Zwiększenie tych zapasów uzyskujemy drogą:

- zwiększenia zapasów noszonych przez żołnierzy i znajdujących się przy broni,
 - dodatkowe doładowanie amunicji ^{re} ciągników artylerii/na czas przepawy/,
 - jaknajracjonalniejsze wykorzystanie środków przepawowych i transportowych,
 - napełnienie zbiorników zapasowych względnie zaopatrzenie środków transportowych w drobną tarę / karnistry i bałki/
- Niezależnie od nagromadzonych zapasów ruchomych środków materiałowych i zwiększonych zapasów amunicji i żywności dla ^{re} oddziałów osłonowych i pierwszej, gromadzi się:

- na stanowiskach dział strzelających na wprost, taką ilość amunicji, jaka jest niezbędna dla prowadzenia ognia do czasu zmiany stanowisk,
- na stanowiskach ogniowych, artylerii /w grupach artyleryjskich/ gromadzi się dodatkowo taką ilość amunicji, która by zabezpieczyła prowadzenie ognia z tych stanowisk / do zmiany stanowisk ogniowych/.

W składach oddziałów i związków taktycznych ~~PPA~~ , DPZ/, nie gromadzi się na ziemi zapasów dodatkowych, przy tym zapasy utrzymywane w tych urządzeniach przechowywane są w zasadzie również na środkach transportowych, umieszczonych w ukryciach.

W ramach zapasów ruchomych tworzy się ruchomą rezerwę środków materiałowych, utrzymwaną na samochodach w pobliżu tyłowego punktu dowodzenia. Rozmiary ruchomej rezerwy środków materiałowych określa dowódca dywizji. Orientacyjnie może ona wynosić dla amunicji 0,25 - 0,15 je dywizyjnej /pułkowej/. Dla przepawy na przyczółek, ruchomej rezerwy środków materiałowych winny być przygotowane zapasowe środki przepawowe.

Dla zabezpieczenia punktów kapielowo - dezaktywacyjnych niezależnie od utrzymanego w tyłach dywizji 2% zapasu umundurowania tworzy się fundusz wyniesiony bielizny i umundurowania:

- na pułkowych składach /PPG/pułków piechoty po 150 par bielizny, i 300 kompletów umundurowania i obuwia,

- w dywizyjnych składach - 250 par bielizny i 500 kompletów umundurowania i obuwia.

Oprócz tego gromadzi się zapasy środków dezaktywacyjnych /mydło, sznaty, nafta itp/ w wysokości określonej przez dowódcę dywizji w zależności od konkretnej sytuacji.

Organizując zaopatrywanie w wodę należy przewidzieć także przedsięwzięcia jak:

- zorganizowanie starannego rozpoznania źródeł wody i jej przydatności dla różnych celów,
- budowa dużej ilości studni i ich rozdział pomiędzy oddziały bojowe i tyłowe,
- stworzenie dodatkowych zapasów - tary i zbiorników wody przez odpowiednie wykorzystanie zasobów miejscowych,
- zaplanowanie i zorganizowanie dowozu wody na własnym brzegu i przede wszystkim na przyczółek,
- zorganizowanie stałej kontroli wody.

Jednym z podstawowych warunków zapewnienia terminowego i ciągłego zabezpieczenia materiałowego oddziałów w środki materiałowe jest dowóz.

Sprawność dowozu zależy przede wszystkim od stanu dróg dowozu i ewakuacji tak na własnym brzegu, jak i na przyczółku.

W toku forsowania natarcia obowiązuje następująca zasada w zabezpieczeniu materiałowym.

- ilość zapasów ruchomych w oddziałach nie powinna się zwiększać więcej jak do połowy tabelarnych należności
- zapasy ruchome winny być uzupełnione w oddziałach pod koniec dnia walki, w dywizji najpóźniej do świtu dnia następnego.

Ażby zgodnie z tą zasadą można było utrzymać i na czas uzupełnić zapasy ruchome do norm należy:

- wyposażać pododdziały fali czołowej i pierwszej w zwiększone zapasy amunicji i żywności,
- utrzymywać zapasowe środki przopradowe, dla przewidzienia na przyczółek / w nagłych i niecierpiących zwłoki wypadkach/ ruchomej rezerwy środków materiałowych dla odtworzenia zmniejszonych zapasów w którymś z urządzeń tyłowych oddziałów,

- przetransportowuje się pułkowe ruchome zapasy amunicji /PPA/ pułków pierwszego rzutu po opanowaniu przez nie przyczółków na głębokość 3-4 km,
- przetransportowuje się część dywizyjnych ruchomych zapasów amunicji / część dywizyjnego składu artyleryjskiego/, oraz pozostałe ruchome zapasy /nps i żywność/ pułków pierwszego rzutu po opanowaniu przez dywizję przyczółka na głębokość 10-12 km;
- przetransportowuje się pozostałe dywizyjne ruchome zapasy po opanowaniu przez korpus, w ramach którego działa dywizja, przyczółka na głębokość 20-25 km.

Przeszkoda wodna rozdziela początkowo każde pułkowe, następnie dywizyjne wreszcie armijne ogniwo dowozu i ewakuacji na:

- ~~ranie~~ dowozu i ewakuacji na własnym brzegu, organizowane przez szefa tyłów /pomocnika ds. ^{spraw} zaopatrzenia/ przy pomocy środków transportowych,
- ranie dowozu i ewakuacji przez samą przeszkodę wodną, organizowane przy pomocy środków przeprawowych przez szefa saperów,
- ranie dowozu i ewakuacji na przeciwległym brzegu /na przyczółku/ organizowane przez szefa tyłów /pomocnika ds. ^{spraw} zaopatrzenia/ przy pomocy przetransportowanych na przyczółek środków transportowych.

Powoduje to konieczność utrzymywania ścisłej współpracy szefa tyłów z szefem saperów przy opracowywaniu przez niego grafiku przprawy, jak i w toku jego realizacji.

Celem zapewnienia ciągłości przprawy środków materiałowych, pododdziałów i urzędzeń tykowych mogą być wykorzystane w porozumieniu i za zgodą szefa saperów dywizji podręczne środki przeprawowe.

Przprawa środków materiałowych uzależniona jest od dowozu ich do rejonu przprawy. Wymaga to bardzo starannego zaplanowania, a następnie w toku forsowania terminowego, dostosowanego do konkretnej sytuacji doprowadzenia samochodów ze środkami materiałowymi do przprawy.

Najbardziej celowym, kiedy tempo natarcia jest znaczne, przetransportowuje się środki materiałowe na samochodach. Uzasadnia się to przede wszystkim tym że dowóz odbywa się na niepokojnych obrótach

względnie bez obrotów / środki transportowe przoprawione na przyczółek nie powracają na brzeg przeciwny /.

W wypadku o ile tempo natarcia jest niewielkie i przyczółek jest znacznie nasycony techniką bojową przoprawa samochodów staje się niekonieczna.

Dlatego też samochodem dowozi się ładunek zaopatrzenia do przoprawy promowej, względnie desantowej, przekładowuje się na środki przoprawowe i przoprawia się na przyczółek, na brzegu przeciwnym przekładowuje się materiały na środki transportowe i dowozi do oddziału. Do prac należy utworzyć grupy przekładunkowe.

Z ich pomocą pobudowania przopraw mostowych dowóz odbywa się przez nie.

Zabezpieczenie techniczne.

Zasadniczymi zadaniami tyków w zakresie zabezpieczenia technicznego forsowania jest:

- przygotowanie sprzętu technicznego do przoprawy na przyczółek i do walki na przyczółku;
- obsługa techniczna sprzętu na przoprawach i na przyczółku;
- remont i dezaktywacja sprzętu technicznego na własnym brzegu i na przyczółku,
- ewakuacja uszkodzonego sprzętu do PZWU,
- zabezpieczenie oddziałów w materiały remontowe i części zamiennne,
- kontrola za właściwą eksploatacją i obsługą techniki bojowej.

Zabezpieczeniem technicznym kieruje pomocnik dowódcy dywizji do spraw technicznych na podstawie decyzji dowódcy dywizji oraz zarządzenia zastępcy dowódcy korpusu do spraw technicznych.

Zabezpieczenie techniczne forsowania i walk na przyczółku organizuje się siłami i środkami urządzeń remontowych dywizji /RBRAS i RBRCh. Dywizyjny Warsztat Artyleryjski/ w tym celu dywizja organizuje grupy remontowo-ewakuacyjne, które mogą rozwijać punkty pomocy technicznej.

Duskiy te mogą być również organizowane siłami i środkami jednostek pomocniczych /inż/ organizujących przeprowadzenie.

Zabezpieczenie techniczne samochodów odbywa się w sposób następujący:

- pomoc techniczna na przeprowadzenie dokonuje się siłami i środkami remontowymi pułków przeprowadzających się przeprowadzenie przeprowadzenia, względnie środkami punktów pomocy technicznej / o ile punkty te posiadają odpowiednie środki, w przeciwnym wypadku szef tyków RP może przydzielić część RWRS do zorganizowanych przez korpus grup remontowo- ewakuacyjnych/.

- pomocy technicznej na przyczółku dokonuje się przede wszystkim siłami i środkami remontowymi pułków.

W zasadzie PZM nie rozwija się. Remont techniki wojennej, pojazdów mechanicznych i uzbrojenia, uszkodzonych od działania broni atomowej, przeprowadza się:

- w miejscu uszkodzenia, lub w najbliższych ukryciach na terenie nie skażonym - środkami remontowymi pułków,
- na dywizyjnym punkcie zbiórki wozów uszkodzonych.

W wypadku o ile RWRS dywizji nie przeprowadzi się do chwili uderzenia atomowego, przeprowadza się go w pierwszej kolejności wykorzystując w tym celu rezerwowo środki przeprowadzenia.

Remont przeprowadza się przede wszystkim sprzętu najmniej uszkodzonego, po uprzedniej jego dezaktywacji.

W wypadku masowego uszkodzenia sprzętu artyleryjskiego i uzbrojenia strzeleckiego - przeważnie wysuwa się do tych rejonów dywizyjny warsztat uzbrojenia.

Zabezpieczenie medyczne.

Specyfiką zabezpieczenia medycznego forsowania jest zapewnienie obsługi przeprowadzenia, patrolowanie sanitarne rzeki, oraz utrzymanie płynności ewakuacji rannych, chorych i porażonych z przyczółka.

W odróżnieniu od normalnych warunków natury w forsowaniu organizuje się:

- na własnym brzegu medyczne punkty przeprawy /MPP/ siłami i środkami jednostek medycznych związku taktycznego drugiego rzutu korpusu armijnego,
- na przeciwnym brzegu/ na przyczółku/ rządzić MPP, częściej punkty zakładania rannych/ organizowane siłami i środkami MPP rozwiniętych na własnym brzegu.

Dla ewakuacji rannych z przyczółka wykorzystuje się środki przepławowe powracające na własny brzeg, zarządzanym jest ponadto przygotować specjalnie przystosowane środki przepławowe do ewakuacji przede wszystkim ciężko-rannych. Z MPP ranni ewakuowani są bezpośrednio do chirurgicznych szpitali ruchomych pierwszej linii.

W wypadku o ile sytuacja na przyczółku i na przepławach/ głębokość przyczółka, częściowo powodzenie kontrataków npla/ nie pozwala na przetranszowanie PPM czy DPM urządzenia medyczne szczebla niższego wzmocnione są personellem medycznym i środkami medycznymi w takim stopniu, żoby można było dokonywać pierwszej pomocy już na ~~PPM~~ i pierwszej nieodwołnej pomocy chirurgicznej na PPM.

Personel urządzeń medycznych pracujących na przyczółku winien być przygotowany do wykonywania swoich obowiązków w warunkach działania broni atomowej npla.

W wypadku uderzenia atomowego npla na odcinek forsowania względnie na wojska walczące na przyczółku organizuje się przedsięwzięcia łączniczo-ewakuacyjne obejmujące:

- zbieranie rannych i porażonych w rejonach wybuchu
- udzielanie rannym i porażonym pierwszej pomocy i ewakuowanie ich do urządzeń medycznych oddziałów i dywizji, aż do przybycia pododdziałów armijnego medycznego batalionu specjalnego przeznaczenia.

Rannych i porażonych zbierają w rejonie wybuchu grupy ratunkowe. Dlatego też w skład tych grup włączani są sanitariusze, instruktorzy sanitarni, falerzy i lekarze ze składu medycznego PPM i PPM z odpowiednim sprzętem i środkami medycznymi.

Trzy wysoki tempo natarcia przedsięwzięcia w rejonie ^{ucel}wybuchów, wykonywane środkami pułków i dywizji ogranicza się do zbierania rannych i udzielania im tylko niezbędnej pomocy / zatarowanie krwotoków, założenie pierwszych opatrunków, gaszenie palących się włosów i unundurowania/.

Pozostałe przedsięwzięcia w zakresie udzielania pomocy rannym i porażonym dokona przybywający do rejonu wybuchu pododdział armijnego medycznego batalionu specjalnego przeznaczenia, jednocześnie pracująca w tym rejonie służba medyczna pułków i dywizji kończy swoją pracę i podąża w ślad za nacierającymi wojskami.

IV. Dowodzenie tyłami DP w natarciu z planowym przygotowaniem

forsowania dużej przeszkody wodnej.

Podstawą dowodzenia tyłami jest decyzja dowódcy dywizji. Dowódca dywizji po postawieniu zadań bojowych podaje wytyczne dla tyłów, w których wskazuje:

- wysokość gromadzonych zapasów, terminy ich nagromadzenia i sposób urzutowania/zgromadzenia zapasów dodatkowych na odcinku forsowania, oraz wyposażenie w zasadniczo rodzaje zaopatrzenia fali czółowej i przedniej/. ^{przenosnej fali}
- zabezpieczenie materiałowe/ normy zużycia amunicji i mps, wysokość ruchomej rezerwy środków materiałowych/,
- medycznie i technicznie zabezpieczenie przeprawy,
- porządek dowozu do przeprawy i na przyczółku środków materiałowych oraz ewakuacji z przyczółka rannych, chorych i porażonych, środki przeprawy wydzielane na ten cel,
- siły i środki dla rozwijania punktów kapielowo-dezaktywacyjnych;
- dywizyjna droga dowozu i ewakuacji / zasadnicza i zapasowa/,
- oraz siły i środki dla jej remontu i dezaktywacji,

- stopień inżynierskiego urządzenia rejonu tyków dywizji oraz związane z tym siły i środki niezbędne w zakresie obrony patent.
 - termin przenieszenia tyków na odcinek forsowania,
 - środki utrzymania porządku w rejonie tyków oraz jego ochrony i obrony,
 - siły i środki do prac drogowych, załadowniczych i wyładowniczych,
 - zadania zabezpieczenia politycznego prac tyków dywizji.
- Z ramięcia dowódcy dywizji dowodzi tykami szef tyków dywizji. W natarciu z forsowaniem dużej przeszkody wodnej w warunkach użycia broni atomowej, szczególnie ważnego znaczenia nabiora wzajemna, ścisła współpraca szefa tyków z szefami saperów i szefem służby chemicznej w zakresie zabezpieczenia inżynierskiego rejonów roznieśczenia tyków, przemywania tyków przez przeszkodę wodną oraz w zakresie likwidacji skutków uderzeń atomowych npla.

Przy planowaniu przemywania tyków szef tyków dywizji powinien zwrócić uwagę na to, aby kolejność i terminy przemywania tyków pułków i dywizji zapewniały terminowe zabezpieczenie materiałowe techniczne i medyczne wojsk na przyczółku.

Propozycje dotyczące przemywania tyków opracowuje szef tyków DP przy pomocy swojego wydziału, współpracując przy tym ściśle z szefem sztabu i szefem saperów. Następnie propozycje te, po ich zatwierdzeniu przez dowódcę, włączane są do tabeli przemywania dywizji, opracowanej przez sztab, oraz do grafiku przemywania opracowanego przez szefa saperów dywizji. Wyciąg z tabeli przemywania dywizji, dotyczący przemywania tyków pułków i dywizji dołącza się do dywizyjnego rozkazu tykowego.

W wyciągu tym podaje się:

- przemywające się tyki pułków i dywizji oraz środki przemywawowe, numery przemywania i terminy przemywania,
- marszruty, rejonny wycozekiwania u przemywania,
- łączność z przemywającymi się tykami,

orientacyjnie
- organizację rejonu roznieśczenia tyków na przeciwołgu
brzegu po przoprawie oraz przedsięwzięcia w zakresie obrony
przeciwatomowej

- numer przoprawy i środki przoprawowe na wypadek koniecz-
ności przoprawy ruchomej rezerwy środków materiałowych,

Stosunkowo krótki okres przygotowawczy do forsowania
wymaga od szefa tyków i całego aparatu tykowego pułków i
dywizji dużego wysiłku przy przygotowaniu tyków do pracy
nad zabezpieczeniem materiałowym, technicznym i medycznym
forsowania. Rejon tyków zarówno na własnym brzegu jak i
na przyczółku winny być urządzone pod względem obrony
potomowej. W tym celu szef tyków winien uzgodnić z szefem
saperów zakres prac jakie będą mogły wykonać pododdziały
saperskie.

Spśród szeregu zagadnień jakimi będzie zajmował
się szef tyków należy podkreślić takie jak:

- organizowanie stałego rozpoznania przeciwnika w
rejonach roznieśczenia tyków i na drogach dowozu i
ewakuacji,

- współpraca z szefem służby chemicznej, dywizji w zakresie
zabezpieczenia punktów kapitałowo-dezaktywacyjnych,

- organizowanie rozpoznania zasobów miejscowych, ze
szczególnym uwzględnieniem możliwości wykorzystania
miejscowych podręcznych środków przoprawowych dla potrzeb
tyków.

Szef tyków dywizji dowodzi tykami z tykowego punktu dowodzo-
nia.

Dla utrzymania ścisłej łączności ze sztabem szef tyków
wydelegowuje na SD swojego przedstawiciela. Łączność tyków
organizowana jest na podstawie zarządzenia szefa sztabu
dywizji, winna ona zapewnić szybkie otrzymywanie meldunków
z oddziałów i przekazywanie do nich zarządzeń szefa tyków.
Dla bardziej operatywnego dowodzenia tykami w czasie forsowa-
nia szef tyków wydziela oficera służby tyków na przoprawę,

którymi: przeprować się będą tyły. Oficer na miejscu decyduje w sprawach związanych z kolejnością i sposobem przeprawy tyłów, oraz z organizacją pomocy medycznej porażonym i ich ewakuacja, a wynikłych ze skutków napadu atomowego nieprzyjaciela.

Szef tyłów w toku forsowania i prowadzenia natarcia winien zwrócić uwagę na następujące przedsięwzięcia:

- utrzymywać ścisłą łączność z SD i komendantami przpraw,
- organizować we właściwym czasie likwidację skutków napadu atomowego npla
- organizować pomoc medyczną na przprawach i na przyczółku oraz ewakuację rannych, porażonych z przyczółka na własny brzeg,
- dopełnić przprawę tyłów na przyczółek stosownie do tabeli i grafiku przprawy, wprowadzając aktualne zmiany w przprawie tyłów i zapasów materiałowych stosownie do sytuacji bojowej,
- organizować rezerw materiałowy, pododdziałami i urzędzonymi tyłowymi.

Wnioski końcowe:

1. Praca tyłów winna być nastawiona przede wszystkim na zabezpieczenie materiałowe, techniczne i medyczne działania bojowego filii czołowej i pierwszej, oraz walki o zdobycie i rozszerzenie przyczółka.
2. Praca tyłów nad zabezpieczeniem materiałowym, technicznym i medycznym natarcia z planowym przygotowaniem forsowania dużej przeszkody wodnej jest trudną ze względu na podzielenie pasa tyłów/ a tym samym i ogniw dowozu/ przez przeszkodę wodną na dwie części.
3. Organizacja i praca tyłów po wybudowaniu przpraw mostowych a szczególnie po przprawieniu się tyłów DP na przyczółek niczym się nie różni od pracy tyłów w normalnych warunkach natarcia.

Opracował
St. Wykładowca Katedry Taktyki Tyłów

Szef Katedry Taktyki Tyłów

WOJTCOWICZ - ppłk.

WISNIEWSKI - płk.

Odbito w 150 egz.

egz. Nr. 1-150 Biblioteka Tajna

W kasa ppk. I. OJTO. ICZ

Druk KOMALSKA Nr. ks. 2065/Wyszuk.

Dnia 6.8.55 r.

BIBLIOTEKA GŁÓWNA - ARCHIWUM
Nr ewid. _____
12464
Akademii Obrony Narodowej